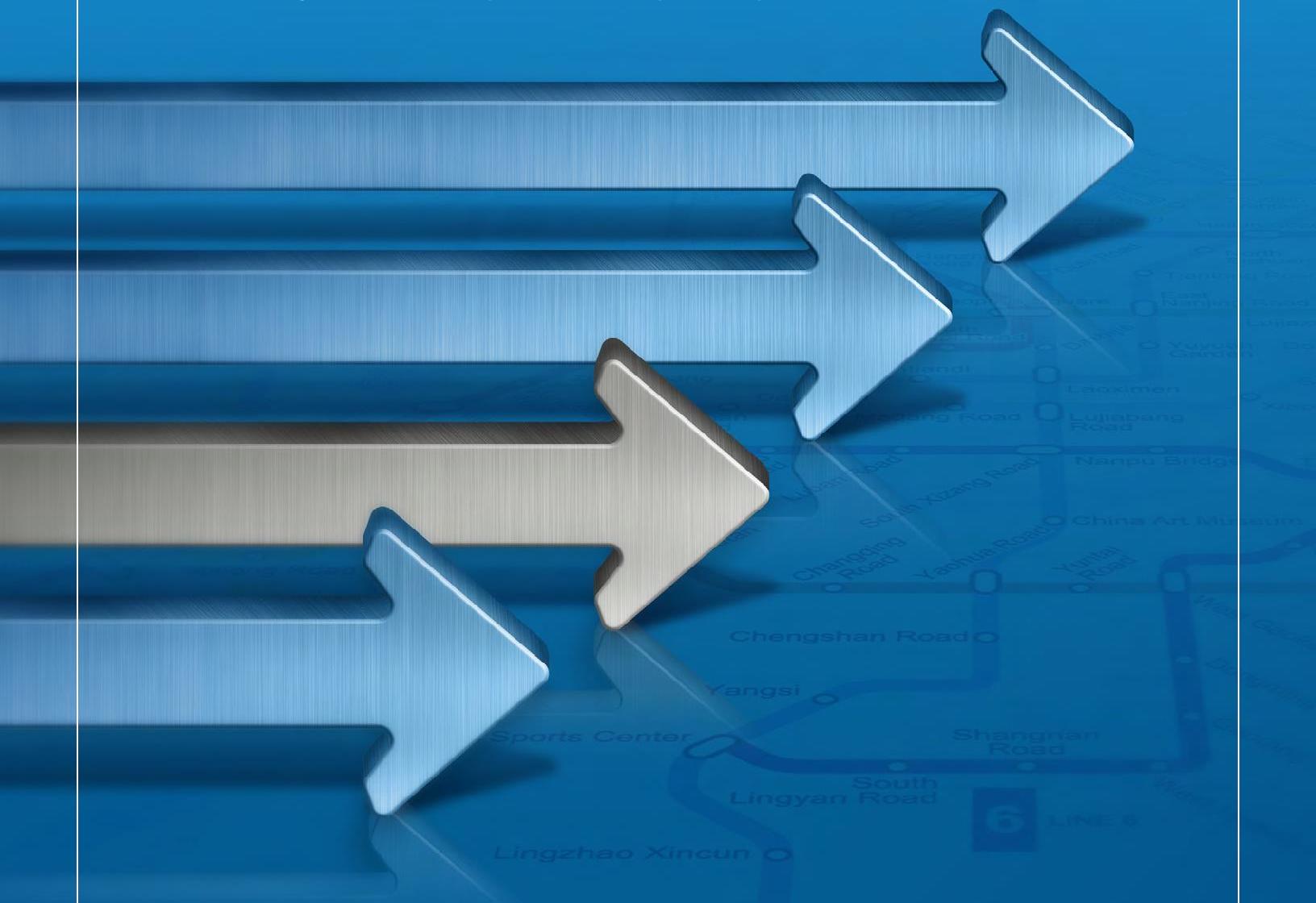

VODIČ KROZ PRVU PRIMJENU

**Međunarodnog revizijskog standarda 220
(izmijenjeno izdanje), Upravljanje kvalitetom
za reviziju finansijskih izvještaja**

**VODIČ KROZ PRVU PRIMJENU
MRevS-a 220 (IZMIJENJENO IZDANJE), UPRAVLJANJE KVALITETOM ZA REVIZIJU
FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA**

SADRŽAJ

UVOD	3
DATUM STUPANJA NA SNAGU.....	4
CILJ STANDARDA.....	4
KROVNI KONCEPTI IZ MRevS-a 220 (IZMIJENJENO IZDANJE)	4
IZMIJENJENE I NOVE DEFINICIJE IZ MRevS-a 220 (IZMIJENJENO IZDANJE)	8
POVEZNICE	10
NAJZNAČAJNIJE PROMJENE I PREGLED MRevS-a 220 (IZMIJENJENO IZDANJE).....	12

Ovu publikaciju je izradilo osoblje International Auditing and Assurance Standards Board (IAASB) (prijevod: Odbor za međunarodne revizijske i standarde izražavanja uvjerenja). Cilj Vodiča kroz prvu primjenu standarda je da pomogne razumijevanje i korištenje MRevS-a 220 (izmijenjeno izdanje). Publikacija ne predstavlja obavezujuću objavu IAASB-a niti se njome vrše bilo kakve izmjene, odnosno zamjenjuje MRevS 220 (izmijenjeno izdanje), koji jeste obavezujući. Ona ne obuhvata sve moguće situacije i uvjete i svi dati primjeri služe isključivo u ilustrativne svrhe. Čitanje publikacije ne predstavlja zamjenu za čitanje MRevS 220 (izmijenjeno izdanje).

Ovu publikaciju „Vodič kroz prvu primjenu Međunarodnog revizijskog standarda 220 (izmijenjeno izdanje), Upravljanje kvalitetom za reviziju financijskih izvještaja“ od International Auditing and Assurance Standards Board (IAASB), a koju je u februaru/veljači 2022. na engleskom jeziku objavio International Federation of Accountant, a u oktobru/listopadu 2022. na bosanski je preveo Savez računovođa, revizora i financijskih radnika Federacije Bosne i Hercegovine i koristi je uz dopuštenje IFAC. Odobreni tekst svih IFAC publikacija je izdanje koje je IFAC objavio na engleskom jeziku. IFAC ne snosi odgovornost za ispravnost i potpunost prijevoda, niti za postupanje koje bi moglo proizaći iz njega.

Tekst na engleskom jeziku „Vodič kroz prvu primjenu Međunarodnog revizijskog standarda 220 (izmijenjeno izdanje), Upravljanje kvalitetom za reviziju financijskih izvještaja“ © 2022. IFAC. Sva prava pridržana.

Tekst na bosanskom jeziku „Vodič kroz prvu primjenu Međunarodnog revizijskog standarda 220 (izmijenjeno izdanje), Upravljanje kvalitetom za reviziju financijskih izvještaja“ © 2022. IFAC. Sva prava pridržana.

Izvorni naslov: ISA 220 (Revised) First-Time Implementation Guide (February 2022)

Za svako reproduciranje, pohranjivanje, prijenos ili korištenje ovog dokumenta za druge slične namjene, potrebno je tražiti dopuštenje IFAC. Kontakt e-mail adresa: permissions@ifac.org.

UVOD

U decembru/prosincu 2020. godine, IAASB je objavio tri nova i izmijenjena standarda upravljanja kvalitetom kojima se ojačava i modernizira pristup revizorskih društava upravljanju kvalitetom, tačnije: Međunarodni standard upravljanja kvalitetom (MSUK) 1 (ranije Međunarodni standard kontrole kvalitete 1), *Upravljanje kvalitetom za društva koja provode reviziju, uvide u finansijske izvještaje ili druge angažmane s izražavanjem uvjerenja, odnosno pružaju druge srodne usluge*, MSUK 2, *Provjere kvalitete izvršenja angažmana*, i MRevS 220 (izmijenjeno izdanje), *Upravljanje kvalitetom za reviziju finansijskih izvještaja*.

Kroz ove standarde, IAASB oslovjava sve kompleksniji ekosistem revizije koji se stalno mijenja, uključujući sve veća očekivanja dionika i potrebu za proaktivnim i prilagodljivim sistemima upravljanja kvalitetom. Standardi pokazuju revizorskim društvima kako da učine sveobuhvatnijima svoje aktivnosti praćenja i otklanjanja nepravilnosti, ugrade kvalitetu u svoju korporativnu kulturu i davanje primjera 's vrha', te učvrste provjere kvalitete izvršenja angažmana.

MRevS 220 (izmijenjeno izdanje) težiše stavlja na upravljanje

kvalitetom na razini angažmana za provođenje revizije i nalaže partnerima na angažmanima za provođenje revizije da aktivno upravljaju i preuzimaju odgovornost za postizanje kvaliteta i to naročito kroz dovoljno i primjereno uključivanje tokom cijelog angažmana i poštivanje politika, odnosno postupaka društva i zahtjeva MRevS-a 220 (izmijenjeno izdanje). O poveznicama između MRevS-a 220 (izmijenjeno izdanje) i drugih standarda upravljanja kvalitetom biće više riječi u nastavku teksta, u poglavljju naslovljenom „Poveznice“.

Šta uređuje MRevS 220 (izmijenjeno izdanje)

Tačka 1. MRevS-a 220
(izmijenjeno izdanje)

MRevS 220 (izmijenjeno izdanje) uređuje:

- (a) konkretne obaveze revizora u pogledu upravljanja kvalitetom na razini angažmana za provođenje revizije finansijskih izvještaja; i
- (b) s tim povezane obaveze partnera na angažmanu, s obzirom da se dosta obaveza revizora za upravljanje kvalitetom odnose upravo na partnere na angažmanima.

Zahtjevi u vezi s kontrolom kvaliteta na razini angažmana za provođenje revizije trenutno su uređeni važećim MRevS-om 220, ali će, nakon što izmijenjeni standard stupi na snagu i počne se primjenjivati na revizije finansijskih izvještaja za razdoblja početno sa 15. decembra/prosincu 2022 ili kasnije, MRevS 220 (izmijenjeno izdanje) zamijeniti važeći MRevS 220. Izvršene su prilagodbe više MRevS-ova i pripadajućih materijala kako bi uvažili izmjene i dopune MRevS-a 220 (izmijenjeno izdanje).

Ovom ikonicom se u Vodiču ističe svako upućivanje na MRevS 220 (izmijenjeno izdanje).

Ovim poljem s ikonicom se u Vodiču ističu svi primjeri iz MRevS-a 220 (izmijenjeno izdanje).

Ovom ikonicom se u Vodiču ističu izmjene u odnosu na važeći standard.

DATUM STUPANJA NA SNAGU

Tačka 10. MRevS-a
220 (izmijenjeno izdanje)

MRevS 220 (izmijenjeno izdanje) primjenjuje se na revizije finansijskih izvještaja za razdoblja koja počinju 15. decembra/prosinca 2022. godine ili kasnije.

CILJ STANDARDA

Tačka 11. MRevS-a
220 (izmijenjeno izdanje)

Cilj MRevS-a 220 (izmijenjeno izdanje) sličan je cilju važećeg MRevS-a 220, s tim što se sada podcrtava da je cilj revizora ostvariti i upravljati kvalitetom a ne provoditi postupke kontrole kvalitete.

Cilj standarda je usmjeren na postizanje kvalitete na razini angažmana. On pravi poveznicu između poslova revizora kako su uređeni MRevS-om 220 (izmijenjeno izdanje) i drugih MRevS-ova, uključujući MRevS-ove koji uređuju problematiku revizorskih izvještaja. Cilj standarda se primarno ostvaruje kroz zadovoljenje zahtjeva iz MRevS-a 220 (izmijenjeno izdanje).

Cilj revizora je upravljati kvalitetom na razini angažmana kako bi stekli razumno uvjerenje da je kvaliteta ostvarena, u smislu da:

- (a) je revizor ispunio obaveze revizora i proveo reviziju u skladu s profesionalnim standardima i primjenjivim zakonskim i regulatornim zahtjevima; i
- (b) objavljeni revizorski izvještaj odgovara datim okolnostima.

KROVNI KONCEPTI IZ MRevS-a 220 (IZMIJENJENO IZDANJE)

Tačke 9. i A22.-A25.
MRevS-a 220
(izmijenjeno izdanje)

Razlikovanje uloge partnera na angažmanu od uloga ostalih članova angažiranog tima

Zahtjevi iz MRevS-a 220 (izmijenjeno izdanje) često se tiču partnera na angažmanu. Razlog za to je što su upravo partneri na angažmanu u konačnici nadležni i, u skladu s tim, odgovaraju za poštivanje MRevS-a 220 (izmijenjeno izdanje). MRevS 220 (izmijenjeno izdanje) sadrži različite formulacije koje ukazuju na koji način partneri na angažmanu mogu uključiti ostale članove angažiranog tima u oslovljavanje tih zahtjeva.

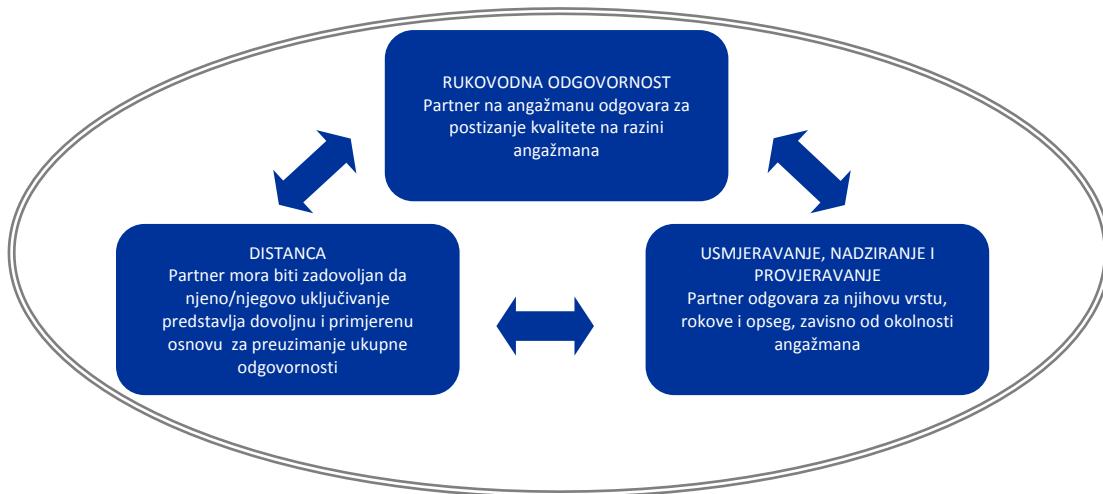
U slučajevima kada se koristi formulacija '[...] partneri na angažmanu preuzimaju odgovornost za [...]’, oni imaju pravo odlučiti da zaduže odgovarajuće članove angažiranih timova za izradu ili provođenje datih postupaka. Onda kada se u odnosu na partnere na angažmanu ne koriste ta fraza, IAASB predviđa da osobno ispune zahtjev. Kod takvih zahtjeva, partneri na angažmanu mogu pribaviti potrebne informacije od drugih članova angažiranog tima, odnosno ostalih uposlenika društva.

Na primjer, tačka 29. MRevS-a 220 (izmijenjeno izdanje) nalaže partnerima na angažmanu da preuzmu odgovornost za usmjeravanje i nadgledanje angažiranog tima, kao i za provjeravanje njihovog rada.

U skladu s navedenim, partneri na angažmanu mogu zadužiti iskusnije članove angažiranog tima da usmjeravaju, nadgledaju i provjeravaju rad manje iskusnih od njih. S druge strane, međutim, tačka 30. MRevS-a 220 (izmijenjeno izdanje) zahtijeva od partnera na angažmanu da utvrde da li vrsta, rokovi i opseg usmjeravanja, nadgledanja i provjeravanja zadovoljavaju određene kriterije. To se zahtijeva jer je bitno da partneri na angažmanu zauzmu stav o tome kako su izvršeni usmjeravanje, nadgledanje i provjeravanje i da li je potrebno poduzeti korektivne mjere.

Novi naglasak na rukovodnoj odgovornosti

Dovoljno i primjereni uključivanje tokom cijelog angažmana

Jedan od ciljeva projekta izmjena i dopuna MRevS-a 220 bio je da se precizira uloga partnera na angažmanu (u dijagramu na slici: Partner). IAASB je naročito nastojao pojasniti u kojoj mjeri se partner na angažmanu mora uključivati u cijeli tok revizije i upravljanje i ostvarivanje kvalitete revizije.

Dati dijagram nudi nekoliko primjera kako partner na angažmanu može ostvariti taj cilj, tačnije:

- partner na angažmanu preuzima ukupnu odgovornost za upravljanje i postizanje kvalitete i za stvaranje odgovarajućeg okruženja za rad angažiranog tima (tačka 13.). Ta odgovornost podrazumijeva da je partner na angažmanu dovoljno i primjereni uključen tokom cijele revizije.

On/a ona mora preuzeti odgovornost da radnje koje se poduzimaju odražavaju predanost društva kvaliteti i očekivano ponašanje angažiranog tima (tačka 14.);

- partner na angažmanu odgovara i za usmjeravanje i nadgledanje angažiranog tima, te za provjeravanje njihovog rada (tačka 29.). On/a također je dužan/a odrediti vrstu, rokove i opseg tog usmjeravanja, nadgledanja i provjeravanja (tačka 30).

Pri kraju angažmana, ali prije datiranja revizorskog izvještaja, partner na angažmanu se mora 'odmaći' i ocijeniti da li je preuzeo/la ukupno odgovornost za upravljanje i postizanje kvalitete angažmana (vidjeti tačku 40. te argumentaciju u nastavku teksta).

Primjer kako drugi članovi angažiranog tima mogu prenositi očekivano ponašanje

Osobe koje nisu partner na angažmanu a koje vrše poslove usmjeravanja, nadgledanja i provjeravanja također moraju prenositi kulturu i očekivano ponašanje drugim članovima angažiranog tima čiji rad usmjeravaju, nadgledaju i provjeravaju. Pod tim se može podrazumijevati da im skreću pažnju na obavještenja društva u vezi s njegovom internom kulturom i značajem kvaliteta revizije, odnosno provjeravanje evidencije o stručnom osposobljavanju i usavršavanju kako bi vidjeli da li su članovi angažiranog tima prošli relevantnu obuku.

Primjer dovoljnog i primjereno uključivanja

Kako bi ostao dovoljno i primjereno uključen u angažman i pokazao liderstvo i odgovarajuće ponašanje i kulturu, partner na angažmanu može:

- redovno posjećivati lokalitete gdje radi angažirani tim i sastajati se s osobama nadležnim za nadzor i stručnim licima iz društva;
- redovno održavati sastanke s drugim rukovodiocima angažiranog tima u svrhu razmjene najnovijih informacija te razmatranja ostvarenog napretka i svih otvorenih pitanja, naročito u vezi s prepoznatim značajnim pitanjima i značajnim prosudbama. To može uključivati i raspravu o tome da li bi trebalo izvršiti, odnosno da li je došlo do značajnih promjena ukupne strategije i plana revizije;
- razgovarati sa članovima angažiranog tima i usmjeravati, nadgledati i provjeravati njihov rad.

Tačke 8., A13., A14., A29.,
A80. i A95. MRevS-a 220
(izmijenjeno izdanje)

Prilagodljivost

Predviđeno je da se primjena zahtjeva iz MRevS-a 220 (izmijenjeno izdanje) prilagođava kontekstu vrste i okolnosti revizije. Tačka 8. MRevS-a 220 (izmijenjeno izdanje) daje primjere primjene MRevS-a 220 (izmijenjeno izdanje) na društva i angažirane timove različitih veličina koji provode revizije kako manje

tako i više kompleksnih subjekata. MRevS 220 (izmijenjeno izdanje) uključuje i materijale koji ilustriraju na koji način se taj standard može koristiti pod različitim okolnostima, konkretno:

Tačka MRevS-a 220 (izmijenjeno izdanje)	Glavna oslovljena pitanja u vezi s prilagođavanjem
A13.-A14.	<ul style="list-style-type: none"> • U manjim društvima, partner na angažmanu može učestvovati, na razini angažmana, u osmišljavanju većeg broja odgovora društva na njegove rizike po kvalitetu; • formaliziranje politika, odnosno postupaka u društvima različitih veličina; • implikacije odgovornosti za usmjeravanje, nadgledanje i provjeravanje rada u uvjetima kada je partner na angažmanu ujedno i jedini član angažiranog tima;
A29.	<ul style="list-style-type: none"> • moguće razlike u vrsti i opsegu radnji koje partner na angažmanu može poduzeti kako bi pokazao/la predanost društva kvaliteti;
A80.	<ul style="list-style-type: none"> • kako ukupna odgovornost partnera na angažmanu za upravljanje i postizanje kvalitete i za dovoljno i primjerenouključivanje u angažman izgleda u praksi kada se poslovi usmjeravanja, nadgledanja i provjeravanja rada prenesu na druge osobe;
A95-A97.	<ul style="list-style-type: none"> • primjeri prilagođavanja pristupa usmjeravanju, nadgledanju i provjeravanju rada.

IAASB prepoznaće da veliki angažirani timovi mogu podrazumijevati složeniju strukturu od manjih pa se, u skladu s tim, neki od poslova mogu prenijeti na druge visokorangirane članove tima.¹

Tačka 15. MRevS-a 220 (izmijenjeno izdanje) uređuje da u slučajevima kada partner na angažmanu zaduži druge članove angažiranog tima da osmisle ili provedu postupke, odnosno izvrše zadatke ili poduzmu radnje u vezi s nekim zahtjevom iz tog standarda kako bi mu/joj pomogli kod zadovoljenja zahtjeva iz standarda, partner na angažmanu i dalje snosi ukupnu odgovornost za upravljanje i postizanje kvalitete angažmana za provođenje revizije kroz usmjeravanje, nadziranje i provjeravanje rada tih članova angažiranog tima.

MRevS 220 (izmijenjeno izdanje) konstatira da je partner na angažmanu u konačnici nadležan i, u skladu s tim, odgovara za ispunjenje zahtjeva iz standarda.

i MRevS 220 sadrži i materijale za primjenu i druge materijale s pojašnjenjima u vezi sa uobičajenim problemima koji se javljaju tokom većih revizija, kao što su:

- implikacije situacija kada angažirani tim uključuje članove (kao što je revizor nadležan za određenu komponentu u angažmanu za provođenje revizije financijskih izvještaja grupe) koji nisu ni partneri ni osoblje društva partnera na angažmanu (vidjeti tačke A23, A24. i A25.);
- načini na koje se može pokazati da je partner na angažmanu bio/bila dovoljno i primjerenouključen/a u postupke, izvršenje zadataka, odnosno poduzimanje radnji koji su preneseni na druge osobe (vidjeti tačku A37.).

¹ Tačka 9. MRevS-a 220 (izmijenjeno izdanje)

IZMIJENJENE I NOVE DEFINICIJE IZ MRevS-a 220 (IZMIJENJENO IZDANJE)

Tačke 12. i A15.-A27.
MRevS-a 220
(izmijenjeno izdanje)

Nekoliko definicija su modernizirane u sklopu projekta /AASB-a koji se ticao upravljanja kvalitetom. Jedna od značajnijih izmjena tiče se definicije angažiranog tima.

Angažirani tim:

Svi partneri i osoblje uključeni u angažman za provođenje revizije te svi drugi pojedinci koji provode postupke revizije u sklopu angažmana, osim vanjskih stručnjaka revizora i unutrašnjih revizora koji pružaju izravnu pomoć kod angažmana.

(podtačka (d) tačke 12.)

Navedenom izmjenom definicije se prepoznaće da, bez obzira na mjesto odakle rade i njihov radni status, sve osobe koje provode postupke revizije moraju biti nezavisne i njihov rad treba na odgovarajući način usmjeravati, nadgledati i provjeravati. Izmijenjenom definicijom se prepoznaće da angažirani timovi mogu biti organizirani na različite načine, uključujući to rade s jedne ili na više različitih geografskih lokacija ili da su organizirani prema vrsti aktivnosti koju provode. MRevS 220 (izmijenjeno izdanje) sadrži i

materijale za primjenu u kojima je pojašnjeno na koji način se ta definicija može koristiti u različitim okolnostima, primjera radi kod revizija finansijskih izvještaja grupe i u vezi sa centrima za pružanje usluga (vidjeti tačke A15.-A21.). Oni pojašnjavaju i to da provođenje politika ili postupaka društva može zahtijevati drugačije radnje u uvjetima kada angažirani tim uključuje pojedince iz drugog društva koji nisu ni partneri ni osoblje društva partnera na angažmanu (vidjeti tačke A23., A24. i A25).

MRevS 220 (izmijenjeno izdanje) također prepoznaće da osobe uključene u angažman za provođenje revizije ne mora obavezno angažirati, odnosno upošljavati dato društvo. U tu kategoriju mogu spadati uposlenici društva iz mreže, društva koje nije društvo iz mreže ili drugog pružatelja usluga.

Vidjeti i pregled
osnovnih informacija o
angažiranom timu.

Centri za pružanje usluga

MRevS 220 (izmijenjeno izdanje) prepoznaće pravo društava da se odluče konkretnе specijalističke ili poslove koji se ponavljaju povjeriti grupi uposlenika odgovarajućih kvalifikacija, poput centra za pružanje usluga. Takve centre može uspostaviti samo društvo, mreža ili druga društva, strukture ili organizacije u okviru iste mreže. Na primjer, može se koristiti centralizirana funkcija za pomoć kod provođenja vanjskih postupaka potvrđivanja.

Angažirani tim može uključivati osobe poput:

- osoba koje rade u odjelu društva za informatičke tehnologije (u daljem tekstu: IT);
- eksperte društva za finansijske instrumente ili procjenu vrijednosti;
- osoba koje rade u centrima društva za pružanje usluga komitentima;
- revizore nadležne za pojedine komponente kod angažmana za provođenje revizije finansijskih izvještaja grupe;
- osobe koje provode revizije u vezi sa zalihamama u skladištima ili na nekom drugom lokalitetu izvan sjedišta društva (bez obzira da li je riječ o uposlenicima datog, društva iz mreže ili trećeg društva); ili
- drugih partnera koji odgovaraju za usmjeravanje, nadgledanje i provjeravanje rada.

Treba još jednom napomenuti da su dvije kategorije namjerno izostavljene iz definicije angažiranog tima, tačnije: (1) vanjski stručnjaci revizora; i (2) unutrašnji revizori koji pružaju izravnu pomoć kod provođenja angažmana.

Tabela u nastavku teksta daje opis drugih izmjena definicija.

Izmjenjene i nove definicije	Rezime izmjena
Provjera kvalitete izvršenja angažmana / Kontrolor kvalitete izvršenja angažmana	Definicije su usklađene s MSUK-om 2.
Relevantni etički zahtjevi	Definicija je usklađena s izmijenjenom definicijom iz MSUK-a 1, osim u smislu da se težiše stavlja na angažmane za provođenje revizije.

POVEZNICE

Odnos MSUK-a 1 s MSUK-om 2 i MRevS-om 220 (izmijenjeno izdanje)

Tačke A2., A3. i A103.
MRevS-a 220
(izmijenjeno izdanje)

MSUK 1: Upravljanje kvalitetom na razini društva

MSUK 1 nalaže društvima da osmisle, uvedu i održavaju funkciranje sistema upravljanja kvalitetom (u daljem tekstu: SUK) kako bi upravljali kvalitetom angažmana koje izvršavaju. Pomoću SUK-a društvo stvara okruženje koje omogućuje i pomaže angažiranim timovima da kvalitetno izvrše svoje angažmane.

MSUK 2: Provjera kvalitete izvršenja angažmana

Provjere kvalitete izvršenja angažmana čine dio SUK-ova društava. MSUK 2 se nadovezuje na MSUK 1 uređujući konkretnе zahtjeve u pogledу:

- imenovanja i minimalnih uvjeta za obavljanje poslova kontrolora kvalitete izvršenja angažmana;
- provođenja provjera kvalitete izvršenja angažmana; i
- dokumentiranja provjera kvaliteta izvršenja angažmana.

MRevS 220 (izmijenjeno izdanje): Upravljanje kvalitetom na razini angažmana

MRevS 220 (izmijenjeno izdanje) uređuje obaveze revizora u vezi sa upravljanjem kvalitetom na razini angažmana i s tim povezane obaveze partnera na angažmanu. Standard se primjenjuje kod revizija finansijskih izvještaja.

Društva su dužna osmisliti, uvesti i održavati funkciranje SUK-a. Pojedini aspekti SUK-a mogu se uvesti i funkcionirati na razini angažmana, ali društvo i dalje odgovara za cijeli sistem. To u kojoj mjeri će se određeni aspekti sistema provoditi i funkcionirati na razini angažmana zavisi od vrste i okolnosti samog društva te angažmana koje izvršava.

S obzirom da nije moguće da društvo unaprijed identificira sve rizike po kvalitetu koji bi se mogli javiti na

Interakcija između odgovora na razini angažmana i odgovora na razini društva obrađena je u tačkama 4. i A4.-A11.

razini angažmana, angažirani tim koristi profesionalno rasuđivanje kako bi utvrdili da li je potrebno osmisliti i provesti dodatne odgovore.

Komunikacija između angažiranog tima i društva od ključnog je značaja za kvalitetno izvršavanje angažmana za provođenje revizije. Komunikacija može biti potrebna kada:

- angažirani tim raspolaže informacijama koje su potrebne društvu kao pomoć kod osmišljavanja, uvođenja i održavanja funkcioniranje njegovog SUK-a (vidjeti podtačku (c) tačke 4.);
- postoje prijetnje usklađenosti s relevantnim etičkim zahtjevima (vidjeti tačku 18.);
- angažirani tim sazna informacije zbog kojih bi društvo možda odbilo angažman za provođenje revizije da je ranije znalo za njih (vidjeti tačku 24.);
- resursi dodijeljeni, odnosno dostupni angažiranom timu nisu dovoljni ili primjereni u okolnostima angažmana za provođenje revizije (vidjeti tačku 27.);
- partner na angažmanu bude upoznat sa informacijama koje bi mogle biti relevantne za postupke društva za praćenje i otklanjanje nepravilnosti (vidjeti podtačku (c) tačke 39.).

Tačke 5. i A12.
MRevS-a 220
(izmijenjeno izdanje)

Poveznice s drugim MRevS-ovima

Predviđeno je da se MRevS 220 (izmijenjeno izdanje) provodi zajedno s drugim MRevS-ovima. Kako to navodi tačka 5., ispunjavanje zahtjeva uređenih drugim MRevS-ovima može pružiti informacije koje su relevantne za MRevS 220 (izmijenjeno izdanje). Tačka A12. nudi primjere tih poveznica.

Tačka A10. MRevS-a
220 (izmijenjeno
izdanje)

Zavisnost od sistema društva za upravljanje kvalitetom

Bitno je napomenuti da se upravljanje kvalitetom na razini angažmana i upravljanje kvalitetom na razini društva uzajamno nadopunjaju. U velikom broju slučajeva, politike ili postupci društva mogu pomoći angažiranom timu kod zadovoljenja zahtjeva iz MRevS-a 220 (izmijenjeno izdanje).

Tačka A10. navodi da, u pravilu, angažirani tim može zavisiti od politika ili postupaka društva kod zadovoljenja zahtjeva iz ovog MRevS-a, osim ako:

- razumijevanje ili praktično iskustvo angažiranog tima ukazuje na to da politike, odnosno postupci društva neće učinkovito osloviti vrstu i okolnosti datog angažmana; ili
- informacije o učinkovitosti takvih politika, odnosno postupaka koje su osigurali društvo ili druge strane

Važeći MRevS 220 navodi da se angažirani timovi imaju pravo oslanjati na sistem društva za kontrolu kvalitete, osim u slučajevima kada informacije koje osigura društvo ili druge strane ne sugeriraju drugačije. IAASB je sada te materijale zamijenio materijalima za primjenu koji pojašnjavaju da pod određenim okolnostima partner na angažmanu može zavisiti od politika, odnosno postupaka društva kod zadovoljenja zahtjeva iz MRevS-a 220 (izmijenjeno izdanje). Ovakvim pristupom se nastojao izbjegći rizik da se angažirani tim 'slijepo' oslanja na sistem društva za upravljanje kvalitetom, pri tome ne uzimajući u obzir to da li politike ili postupci društva za upravljanje kvalitetom odgovaraju konkretnim okolnostima predmetnog angažmana.

upućuju na suprotno (na primjer, informacije stečene kroz aktivnosti društva u vezi s praćenjem, vanjski inspekcijski nadzor ili iz drugih relevantnih izvora upućuju na to da politike, odnosno postupci društva ne funkcioniraju učinkovito).

Tačka A11. daje upute u pogledu radnji koje partner na angažmanu može poduzeti kada postane jasno da su odgovori društva na rizike po kvalitetu neučinkoviti u kontekstu konkretnog angažmana, odnosno kada se partner na angažmanu ne može osloniti na politike ili postupke društva.

 Tačka A6. - Primjeri odgovora na rizike po kvalitetu na razini društva od kojih bi angažirani tim mogao zavisiti kod postupanja u skladu s MRevS-om 220 (izmijenjeno izdanje):

- postupci zapošljavanja i stručnog osposobljavanja i usavršavanja kadrova;
- IT aplikacije koje podržavaju postupke društva u vezi s praćenjem nezavisnosti;
- izrada IT aplikacija koje podržavaju prihvatanje i produženje odnosa s klijentima i angažmana za provođenje revizije; i
- izrada metodologija revizije i srodnih alata i smjernica za provođenje revizije.

NAJZNAČAJNIJE PROMJENE I PREGLED MRevS-a 220 (IZMIJENJENO IZDANJE)

U ovom dijelu Vodiča date su najznačajnije izmjene MRevS-a 220 (izmijenjeno izdanje) u odnosu na važeći MRevS 220, organizirano prema grupama zahtjeva (naslovima) iz MRevS-a 220 (izmijenjeno izdanje).

Rukovodna odgovornost za upravljanje i ostvarivanje kvaliteta kod revizije

Rukovodna odgovornost igra ključnu ulogu u primjeni MRevS-a 220 (izmijenjeno izdanje) jer je partner na angažmanu nadležan i, u konačnici, odgovara za postupanje po MRevS-u 220 (izmijenjeno izdanje).

Tačke 13., 14., 15. i
A28.-A37. MRevS-a 220
(izmijenjeno izdanje)

U dodatku pitanjima o kojima je već bilo riječi (vidjeti poglavlje 'Novi naglasak na rukovodnoj odgovornosti' na str. 5), zahtjevi iz ovog dijela određuju opći pristup rukovođenju angažmana za provođenje revizije, uključujući:

- potrebu da se stvori okruženje u kojem se ističu kultura društva i očekivano ponašanje;
- potrebu da se poduzimaju jasne, dosljedne i učinkovite radnje koje odražavaju predanost društva kvaliteti; i

- obaveze partnera na angažmanu kod prenošenja nadležnosti za izradu ili provođenje postupaka, odnosno izvršenje zadataka ili poduzimanje radnji na druge članove angažiranog tima.

Materijali za primjenu iz ovog dijela daju primjere toga na koji način partner na angažmanu može pokazati da je uključen/a u angažman za provođenje revizije.

Otklanjanje prepreka profesionalnom skepticizmu

MRevS 220 (izmijenjeno izdanje) podcrtava značaj toga da se svaki član angažiranog tima služi profesionalnim skepticizmom, ali istovremeno prepoznaće i to da uvjeti svojstveni određenim angažmanima za provođenje revizije mogu stvoriti pritisak na taj tim koji će ih sprječavati da koriste profesionalni skepticizam kod osmišljavanja i provođenja postupaka revizije i procjene dokaza koji su prikupljeni kroz reviziju. Standard nudi i materijale s pojašnjenjima:

- kako prepreke korištenju profesionalnog skepticizma (poput budžetskih ograničenja, prekratkih rokova, pomanjkanja saradnje od rukovodstva ili prekomernog oslanjanja na automatizirane alate i tehnike) mogu uticati na provođenje revizije (vidjeti tačku A34.);
- o svjesnim i nesvjesnim oblicima pristrasnosti koja može uticati na korištenje profesionalnog skepticizma (vidjeti tačku A35.); i
- o radnjama koje bi angažirani tim mogao poduzeti da umanji prepreke korištenju profesionalnog skepticizma (vidjeti tačku A36.). U te radnje spada: stalna budnost u odnosu na sve promjene okolnosti angažmana koje iziskuju dodatne ili drugačije resurse za izvršenje angažmana; upozoravanje tima u uvjetima povećane izloženosti pristrasnosti; te uključivanje iskusnijih članova angažiranog tima u određene aktivnosti.

Oblici pristrasnosti

Pristrasnost zbog dostupnosti	Pristrasanost zbog potvrđivanja
Grupno razmišljanje	Pristrasnost zbog pretjeranog samopouzdanja
Pristrasnost uslijed sidrenja	Pristrasnost izazvana automatizacijom

MRevS 220 (izmijenjeno izdanje) sadrži i materijale za primjenu koji pojašnjavaju poveznicu između zahtjeva iz MRevS-a 220 (izmijenjeno izdanje) i zahtjeva na razini društva iz MSUK-a 1 (vidjeti tačke A4.-A11.).

Važeći MRevS 220 nalaže partnerima na angažmanu stalnu budnost u odnosu na moguće nepostupanje

članova angažiranog tima u skladu sa relevantnim etičkim zahtjevima, da utvrde koje radnje bi bilo primjereno poduzeti kada saznaju za takvo nepostupanje i da potvrde da li se postupa u skladu sa zahtjevima u pogledu nezavisnosti. Pored pojačavanja tih ranijih zahtjeva, MRevS-om 220 (izmijenjeno izdanje) uvode se i novi zahtjevi i materijali za primjenu u vezi s:

- razumijevanjem relevantnih etičkih zahtjeva, uključujući zahtjeve koji se odnose na nezavisnost, i toga da li su ostali članovi angažiranog tima upoznati s njima i sa pripadajućim politikama, odnosno postupcima društva (vidjeti tačke 16.-17., A23.-A25., A38.-A44. i A48.);
- prijetnjama po postupanje u skladu s relevantnim etičkim zahtjevima (vidjeti tačke 18., A43. i A44.);
- utvrđivanjem da li su zadovoljeni relevantni etički zahtjevi, uključujući zahtjeve koji se tiču nezavisnosti (vidjeti tačke 21., A38. i A47.).

Tačka A46. MRevS-a 220 (izmijenjeno izdanje) nudi primjere mogućih primjerenih radnji koje bi partner na angažmanu mogao poduzeti ukoliko do nje/ga kroz sistem društva za upravljanje kvalitetom ili iz drugih izvora dođu saznanja koja ukazuju da relevantni etički zahtjevi primjenjivi u odnosu na vrstu i u okolnostima konkretnog angažmana za provođenje revizije nisu zadovoljeni.

MRevS 220 (izmijenjeno izdanje) uključuje i materijale za primjenu koji su:

- povezani sa zahtjevima na razini društva iz MSUK-a 1 koji oslovjavaju relevantne etičke zahtjeve (vidjeti tačke A40., A43. i A45. MRevS-a 220 (izmijenjeno izdanje)); i
- povezani sa zahtjevom iz MRevS-a 700 (izmijenjeno izdanje), *Formiranje mišljenja i izvještavanje o finansijskim izvještajima*, da revizorski izvještaj mora uključivati izjavu o nezavisnosti revizora (vidjeti tačku A47. MRevS-a 220 (izmijenjeno izdanje)).

**Prihvatanje i produžavanje odnosa s klijentima i
angažmana za provođenje revizije**

Odgovornost za prihvatanje i produžavanje prije svega počiva na društima. Važeći MRevS 220 nalaže da partneri na angažmanu moraju smatrati da su ispoštovani odgovarajući postupci prihvatanja i produžavanja, utvrditi da li su relevantni zaključci u tom pogledu primjereni, te smjesta društvu prenijeti informacije koje bi ga navele da odbije angažman za provođenje revizije da su mu ranije bile dostupne. U MRevS-u 220 (izmijenjeno izdanje) su sačuvani ti važeći zahtjevi, ali uveden i novi zahtjev i materijali za primjenu u vezi sa informacijama do kojih se dođe tokom postupka prihvatanja i produžavanja a koje se moraju uzeti u obzir kod planiranja i izvršenja angažmana za provođenje revizije u skladu s MRevS-ovima (vidjeti tačke 23. i A53.-A56.).

Tačke A53. i A54. MRevS-a 220 (izmijenjeno izdanje) nude primjere informacija stečenih tokom postupaka prihvatanja i produžavanja a koje mogu pomoći partnerima na angažmanu kod zadovoljenja zahtjeva iz ovog i drugih MRevS-ova i donošenja odluka o odgovarajućem postupanju na osnovu činjenica.

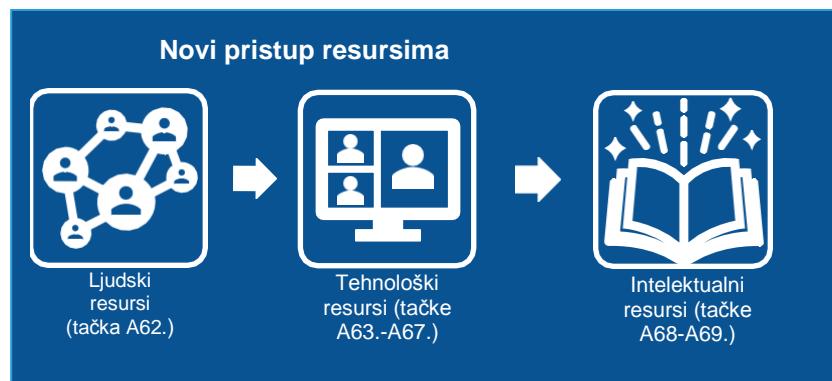
MRevS 220 (izmijenjeno izdanje) uključuje i nove materijale za primjenu povezane sa zahtjevima na razini društva iz MSUK-a 1 koji se tiču prihvatanja i produžavanja odnosa sa klijentima i određenih angažmana (vidjeti tačke A49. i A51. MRevS-a 220 (izmijenjeno izdanje)).

Tačke 25.-28. i A59.-A79.
MRevS-a 220 (izmijenjeno izdanje)

Resursi angažmana

Važeći MRevS 220 bavi se isključivo raspoređivanjem članova u angažirani tim. MRevS 220 (izmijenjeno izdanje) to značajno proširuje i uvodi zahtjeve koji se tiču cijelog spektra resursa potrebnih da bi se postigla kvaliteta i upravljalo njome na razini angažmana. Najznačajnija promjena uvedena kroz MRevS 220 (izmijenjeno izdanje) je to da se sada od partnera na angažmanu zahtijeva da poduzmu odgovarajuće radnje u slučajevima kada dodijeljeni, odnosno dostupni resursi nisu dovoljni ili primjereni okolnostima angažmana.

Najznačajnija promjena uvedena kroz MRevS 220 (izmijenjeno izdanje) je to da se sada od partnera na angažmanu zahtijeva da poduzmu odgovarajuće radnje u slučajevima kada dodijeljeni, odnosno dostupni resursi nisu dovoljni ili primjereni okolnostima angažmana. U takve radnje spada komunikacija s odgovarajućim osobama, kao što su kadrovi nadležni za resurse ili poslove upravljanja kvalitetom angažmana, o potrebi za dodatnim ili alternativnim resursima.

Tačka A60. MRevS-a 220 (izmijenjeno izdanje) nudi primjere slučajeva kada angažirani tim može osigurati resurse izravno a ne posredstvom društva. To se može desiti kada rukovodstvo određene komponente imenuje revizora da u ime tima angažiranog za reviziju finansijskih izvještaja grupe provede postupke revizije koji se tiču te komponente.

MRevS 220 (izmijenjeno izdanje) daje uputstva o tome kada se resursi smatraju nedovoljnima ili neprimjerenima okolnostima angažmana. U najkraćim crtama:

- tačka A75. pojašnjava sponu sa povezanim obavezama društva u skladu s MSUK-om 1. Napominje i to da finansijski i operativni prioriteti društva nemaju prednost u odnosu na odgovornost partnera na angažmanu za postizanje kvalitete na razini angažmana i utvrđivanje da li su resursi dovoljni i primjereni;
- tačka A76. se bavi radom revizora nadležnih za pojedine komponente u sklopu angažmana za provođenje revizije finansijskih izvještaja grupe;
- tačka A77. daje primjere slučajeva kada su odgovori društva na rizike po kvalitetu neučinkoviti u odnosu na resurse;
- tačka A78. pobrojava odgovarajuće radnje koje je moguće poduzeti kada su resursi nedovoljni ili neprimjereni.

Tačka 25. MRevS-a 220 (izmijenjeno izdanje) nalaže partnerima na angažmanu da utvrde da li su angažiranim timu dodijeljeni, odnosno učinjeni dostupnima dovoljni i primjereni resursi. Na to utvrđivanje utiču vrsta i okolnosti angažmana za provođenje revizije, politike i postupci društva, te sve promjene koje mogu nastati tokom angažmana. Primjera radi, politike ili postupci društva mogu nalagati korištenje konkretnih IT aplikacija, poput softvera prilagođenog revizorskoj metodologiji, ili da angažirani tim pod određenim okolnostima uključi stručnjake iz društva.

Tačkom 26. se proširuju odredbe važećeg MRevS-a 220 i zahtijeva da se utvrdi da li angažirani tim i svi vanjski stručnjaci revizora i unutrašnji revizori koji pružaju izravnu pomoć skupa raspolažu odgovarajućim kompetencijama i sposobnostima, uključujući to da imaju dovoljno vremena, da izvrše angažman.

Primjeri postupanja u slučaju nedovoljnih ili neprimjerenih resursa

Zamislimo situaciju da partner na angažmanu utvrdi da u angažirani tim nije raspoređeno dovoljno osoba, odnosno da te osobe nisu odgovarajuće za izvršenje datog angažmana, tj. konkretno, da angažirani tim nema odgovarajuće rukovodne resurse za angažman te veličine i složenosti, kao ni iskustvo s računovodstvenim prikazivanjem prihoda od ugovora i derivatnih instrumenata.

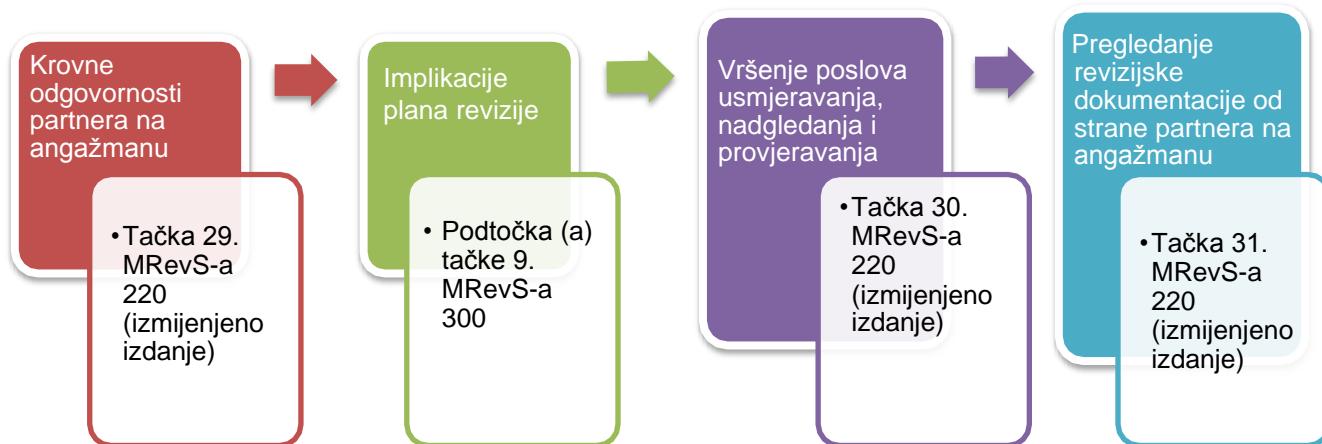
U skladu s tim, partner na angažmanu prenosi tu informaciju odgovarajućem osoblju društva. Društvo raspoređuje:

- dodatnog partnera i direktora da pomognu sa specijalističkim znanjem i dodatnim usmjeravanjem, nadgledanjem i provjeravanjem rada. Taj partner je ujedno i stručnjak za računovodstveno prikazivanje predmetnih prihoda;
- stručnjaka za derivatne instrumente; i
- rukovodioca projekta koji će pomoći postupak praćenja da li se revizija odvija u skladu s planom revizije.

Usmjeravanje, nadgledanje i provjeravanje rada

MRevS 220 (izmijenjeno izdanje) nalaže partnerima na angažmanu da preuzmu odgovornost za upravljanje, nadziranje i provjeravanje rada angažiranih timova. Odgovornost za upravljanje, nadziranje i provjeravanje rada može počivati isključivo na partneru na angažmanu ili je on/a mogu dijeliti s drugim članovima angažiranog tima – vidjeti prethodno navedene odredbe o prilagodljivosti.

Kao što je prikazano u prethodnom dijagramu, tačka 29. predstavlja polaznu tačku kada je riječ o upravljanju, nadgledanju i provjeravanju rada. Konkretno, ona nalaže partnerima na angažmanu da, kao krovnu obvezu, preuzmu odgovornost za usmjeravanje, nadgledanje i provjeravanje rada članova angažiranog tima.

Kao što je to već napomenuto, poslove usmjeravanja, nadgledanja i provjeravanja rada je moguće dijeliti i s drugim osobama. To znači da partneri na angažmanu ne moraju obavezno osobno planirati i provoditi aktivnosti usmjeravanja, nadgledanja i provjeravanja. U skladu s tim, tačka 30. stavlja težište na obavezu partnera na angažmanu da utvrde da je u odnosu na sve aspekte angažmana vršena ista vrsta usmjeravanja, nadgledanja i provjeravanja rada u jednakim rokovima i obimu i prema politikama i postupcima društva (vidjeti podtačku (b) tačke 31. MSUK-a 1), profesionalnim standardima i drugim zakonskim i regulatornim zahtjevima, te da odgovara vrsti i okolnostima datog angažmana.

Partneri na angažmanu također su dužni pregledati dokumentaciju o reviziji u određenim trenucima angažmana za provođenje revizije (tačka 31.). Bitno je napomenuti da se od partnera na angažmanu ovdje konkretno traži da pregledaju dokumentaciju o reviziji koja se tiče značajnih pitanja i značajnih prosudbi. 'Značajna pitanja' je pojam koji se koristi u podtački (c) tačke 8. MRevS-a 230 i nije dalje obrazlagan u MRevS-u 220 (izmijenjeno izdanje). S druge strane, MRevS 220 (izmijenjeno izdanje) daje konkretnе upute u pogledu različitih vrsta prosudbi koje se mogu smatrati značajnima (vidjeti tačku A92.). Pored toga, od partnera na angažmanu se traži i da pregledaju dokumentaciju o reviziji u vezi s drugim pitanjima za koju, na osnovu svoje profesionalne prosudbe, odrede da je relevantna za njihove poslove (vidjeti tačku A93.). Partneri na angažmanu ne moraju pregledati svu revizijsku dokumentaciju.

U prilagodbi podtačke (a) tačke 9. MRevS-a 300 sada se zahtijeva da plan revizije uključuje opis vrste, rokova i obima predviđenih aktivnosti usmjeravanja, nadgledanja i provjeravanja rada.

Tačka A95. MRevS-a 220 (izmijenjeno izdanje) nudi primjere toga kako se pristup usmjeravanju, nadgledanju i provjeravanju rada može prilagoditi različitim okolnostima angažmana.

Nadalje, MRevS 220 (izmijenjeno izdanje) nalaže partnerima na angažmanu da pregledaju finansijske izvještaje, izvještaj revizora i svu pisano službenu korespondenciju adresiranu na rukovodstvo, osobe nadležne za upravljanje ili na regulatorna tijela (vidjeti tačke 33. i 34.). Ovi zahtjevi su uvršteni u standard da bi se pojasnila i pojačala odgovornost revizora u vezi sa komunikacijom s trećim licima.

MRevS 220 (izmijenjeno izdanje) uključuje i primjere vrsta pitanja na koja se odnose zahtjevi u pogledu usmjeravanja, nadgledanja i provjeravanja rada i s tim povezane politike i postupci društva (vidjeti tačke A85.-A89.).

Tačka A98. MRevS-a 220 (izmijenjeno izdanje) navodi da kod utvrđivanja toga koju pisano korespondenciju pregledati treba koristiti profesionalno rasuđivanje.

Konsultacije

MRevS-om 220 (izmijenjeno izdanje) nisu izvršene značajnije promjene zahtjeva u odnosu na konsultacije, ali nudi nove materijale za primjenu koji su povezani sa zahtjevima na razini društva iz MSUK-a 1 u pogledu konsultacija o komplikiranim i spornim pitanjima (vidjeti tačku A99. MRevS-a 220 (izmijenjeno izdanje)).

Tačke 35. i A99.-A102.
MRevS-a 220
(izmijenjeno izdanje)

Provjera kvalitete izvršenja angažmana

Tačke 36. i A103.-106.
MRevS-a 220
(izmijenjeno izdanje)

Važeći MRevS 220 sadrži zahtjeve i upute za provjeru kvalitete izvršenja angažmana za provođenje revizije, uključujući zahtjeve za kontrolora kvalitete izvršenja angažmana. Ti zahtjevi i upute sada su preneseni u MSUK 2. Iako sam MRevS 220 (izmijenjeno izdanje), dakle, više ne uređuje zahtjeve u pogledu provjera kvalitete izvršenja angažmana, on i dalje uključuje zahtjeve i materijale za primjenu koji se odnose na odgovornost partnera na angažmanu za provjeru kvalitete izvršenja angažmana. Oni se uglavnom bave interakcijom partnera na angažmanu i angažiranih timova s kontrolorima kvalitete izvršenja angažmana (vidjeti tačke 36. i A103.-A106.). Pored zadržavanja navedenih važećih zahtjeva, MRevS 220 (izmijenjeno izdanje) uvodi i novi izričit zahtjev da je:

partner na angažmanu dužan sarađivati s kontrolorom kvaliteta izvršenja angažmana i obavijestiti ostale članove angažiranog tima da moraju jednako postupati (vidjeti podtačku (b) tačke 36.).

MRevS 220 (izmijenjeno izdanje) uključuje i nove materijale za primjenu koji su:

- povezani sa zahtjevima MSUK-a 1 u pogledu provjera kvalitete izvršenja angažmana (vidjeti tačku A103. MRevS-a 220 (izmijenjeno izdanje)); i
- povezani sa zahtjevima MSUK-a 2 kojima se partnerima na angažmanu onemogućava da datiraju izvještaj o angažmanu dok ne prime obaveštenje od kontrolora kvalitete izvršenja angažmana da je provjera kvalitete izvršenja angažmana završena (vidjeti tačku A104. MRevS-a 220 (izmijenjeno izdanje)).

Razlike u mišljenjima

Važeći MRevS 220 nalaže angažiranim timovima da poštaju politike i postupke društava kod oslovljavanja i mirenja oprečnih mišljenja. Pored jačanja važećeg zahtjeva, MRevS 220 (izmijenjeno izdanje) uvodi i novi zahtjev kojim se preciznije uređuje uloga partnera na angažmanu u oslovljavanju razlika u mišljenjima. Tačka 38. MRevS-a 220 (izmijenjeno izdanje) konkretno zahtjeva od partnera na angažmanu da:

- (a) preuzmu odgovornost za razlike u mišljenjima s kojima se postupa i koje se razrješavaju u skladu s politikama ili postupcima društva;
- (b) utvrde da su doneseni zaključci dokumentirani i provedeni; i
- (c) ne datiraju izvještaj revizora dok se ne razriješe razlike u mišljenjima.

MRevS 220 (izmijenjeno izdanje) uključuje i nove materijale za primjenu koji su povezani sa zahtjevima MSUK-a 1 u pogledu razmimoilaženja mišljenja koji se tiču razine društva (vidjeti tačku A107. MRevS-a 220 (izmijenjeno izdanje)).

Praćenje i otklanjanje nepravilnosti

MRevS 220 (izmijenjeno izdanje) pojačava i precizira zahtjeve u pogledu praćenja i otklanjanja nepravilnosti iz važećeg MRevS-a 220. Osnovnu premisu izmijenjenog standarda čini to da su se partneri na angažmanu dužni baviti relevantnim aspektima postupka praćenja i otklanjanja nepravilnosti, uključujući obavezu da:

- (a) steknu razumijevanje informacija iz postupka društva za praćenje i otklanjanje nepravilnosti u formi u kojoj su im ih prenijela društva, uključujući, ako je primjenjivo, informacije iz postupaka mreže i svih društava iz mreže u vezi s praćenjem i otklanjanjem nepravilnosti;
- (b) utvrde relevantnost i učinke informacija iz podatke (a) tačke 39. po angažman za provođenje revizije i poduzmu odgovarajuće mјere; i
- (c) zadrže budnost tokom cijelog angažmana za provođenje revizije naspram informacija koje bi mogle biti značajne za postupke društva za praćenje i otklanjanje nepravilnosti, te da prenesu sve takve informacije osobama koje odgovaraju za te postupke.

MRevS 220 (izmijenjeno izdanje) uključuje i nove materijale za primjenu koji su povezani sa zahtjevima MSUK-a 1 koji se tiču postupaka praćenja i otklanjanja nepravilnosti za razinu društva (vidjeti tačku A109. MRevS-a 220 (izmijenjeno izdanje)).

Tačke 41. i A117.-
A120. MRevS-a 220
(izmijenjeno izdanje)

Dokumentiranje

Važeći MRevS 220 postavlja zahtjeve kontrolorima kvalitete izvršenja angažmana da dokumentiraju provjeru kvaliteta izvršenja angažmana za provođenju revizije. Ti zahtjevi su preneseni u MSUK 2, ali i izmijenjeni standard sada nalaže revizorima da u dokumentaciju o reviziji (ukoliko je angažman za provođenje revizije predmet provjere kvalitete izvršenja angažmana) uvrste potvrdu da je provjera kvalitete izvršenja angažmana završena s datumom izrade revizorskog izvještaja ili ranije (vidjeti podtačku (c) tačke 41. MRevS-a 220 (izmijenjeno izdanje)).

MRevS 220 (izmijenjeno izdanje) sadrži i nove materijale za primjenu koji:

- su povezani s krovnim zahtjevima u vezi s dokumentiranjem iz MRevS-a 230, *Revizijska dokumentacija* (vidjeti tačku A117.); i
- pojašnjavaju da se zahtjevi u pogledu dokumentiranja izvršenja iz MRevS-a 220 (izmijenjeno izdanje) mogu zadovoljiti na različite načine (vidjeti tačku A118.).

Preuzimanje ukupne odgovornosti za upravljanje i postizanje kvalitete

MRevS 220 (izmijenjeno izdanje) nalaže da, prije datiranja revizorskog izvještaja, partneri na angažmanu potvrde da su preuzeli ukupnu odgovornost za upravljanje i postizanje kvaliteta izvršenja angažmana za provođenje revizije. Tim zahtjevom ujedno se oslovjava i pitanje uključivanja partnera na angažmanu tokom cijele revizije i to da su prilikom postupanja prema MRevS-u 220 (izmijenjeno izdanje) uzeti u obzir vrsta i okolnosti angažmana, te sve promjene istih, kao i relevantne politike i postupci društva. Ovaj zahtjev predstavlja temelj za ranije spominjane zahtjeve u vezi s rukovodnom odgovornošću.

Materijali za primjenu uključuju primjere situacija u kojima partner na angažmanu možda neće biti u mogućnosti da zaključi da se dovoljno i primjereno uključivao/la u angažman. Oni daju i primjere radnji koje partner na angažmanu može poduzeti u takvim situacijama.

Tačke 40. i A113.-
A116. MRevS-a 220
(izmijenjeno izdanje)

Važeći MRevS 220 ne sadrži zahtjev za odmicanjem povezan s obvezom partnera na angažmanu da preuzmu ukupnu odgovornost. Novi zahtjev (tačka 40.) je uveden da bi nagradio partnera na angažmanu da razmotre vlastito uključivanje u angažmane i da stalno prate moguće pokazatelje da to uključivanje možda nije dovoljno i primjereno.

MRevS 220 (izmijenjeno izdanje) uključuje i nove materijale za primjenu koji su povezani s pripadajućim ciljevima i zahtjevima u pogledu kvalitete iz MSUK-a 1 (vidjeti tačku A113.).

Revizije finansijskih izvještaja grupe

MRevS 220 (izmijenjeno izdanje) je izrađen s namjerom da se koristi zajedno s važećim MRevS-om 600,² uključujući unapređenja poput preciziranja definicija angažiranog tima i novine u vidu stavljanja naglaska na rukovodnu odgovornost partnera na angažmanu za cijeli angažirani tim.

U funkciji boljeg povezivanja MRevS-a 220 (izmijenjeno izdanje) s MRevS-om 600, IAASB je pokrenuo [projekat izmjena i dopuna MRevS-a 600](#) i MRevS 600 (izmijenjeno izdanje)³ je odobren na sjednici IAASB-a u decembru/prosincu 2021. godine.

² MRevS 600, *Posebna razmatranja – revizije finansijskih izvještaja grupe (uključujući rad revizora sastavnih dijelova)*

³ MRevS 600 (izmijenjeno izdanje), *Posebna razmatranja – revizije finansijskih izvještaja (uključujući rad revizora sastavnih dijelova)*